

ЗАКОН ЗА ВОДИТЕ /ЗВ/

СЛАБИ МЕСТА, ПОРТАЛИ ЗА КОРУПЦИЯ	ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ
<p>1. Несъотнесимост и неприложимост на ЗК към водния сектор- Различна правна уредба относно възможностите за добиване на вода-което позволява неравнопоставеност относно условията и лицата, които получават концесия и разрешение-</p> <p>Констатации: В ЗВ е регламентиран различен режим относно възможностите за добиване на вода - концесия и разрешителен режим, които са неравнопоставени откъм условия. Разрешителният режим е доста по-облекчен, липсват законови изисквания за поставяне на конкретни условия при избора на ползвател, срокът е 20г. /срокът при концесията е 35г., възможно е разрешенията да се прекратят и при изрично заявен отказ и др;; което води до по широкото му разпространение и предпочитан избор.</p> <p>2.Липса на състезателност- Концесията за добив на минерални води се предоставя чрез състезателна процедура /открита процедура/ по реда на ЗК при спазване на изискванията относно необходимите документи за това. Същевременно ЗВ е допуснал изключения от тази състезателна процедура и позволява придобиване на концесия по право от титуляр на разрешение при наличието на определени в ЗВ условия или от общината по местонахождение на находището при определените в разпоредбата условия; Дефинирано е още едно изключение от общия режим на състезателност- §133 от ПЗР на ЗВ, което позволява също концесията да се придобие по право от общината по местонахождението на находището при определени условия в нормата.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предвидено е прехвърляне на концесията без търг на трето лице. <p>3.Липса на единен подход и стандарт при регламентацията на концесиите разпокъсана правна уредба по ЗК и</p>	<p>1.Да се регламентира единна държавна политика и планиране на концесионирането на водите;</p> <p>2.В ЗВ да се уреди специален режим за предоставяните концесии за добив на минерални води, както и за концесиите за строителство и услуги за предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи, предназначени да предоставят услуги на обществеността във връзка с производството, преноса или разпределението на питейна вода или да снабдяват такива мрежи с питейна вода;</p> <p>3.Да се разработи подзаконова нормативна база относно методика за изчисляване на цената на водата, съобразно спецификата на предмета и начините за определяне на срока на концесиите, с цел създаване на единна практика в страната;</p> <p>4.Да се въведе законово задължение за създаване и поддържане на публичен регистър на страницата на МОСВ и на съответните общини, на чиято територия се намират находищата минерална вода, както за водите, изключителна държавна собственост, така и за останалите минерални води.</p> <p>5.Да се създаде публичен регистър на водностопанските обекти, предназначени за напояване, с цел разграничаването им с обектите, които могат да се отдават на концесия;</p> <p>6.Да се регламентират в законов или подзаконов акт изискванията към договорите за добив на минерална вода и другите видове концесии изисквания с цел създаване на стандарт на услугата и осигуряване на ниво на качеството;</p> <p>7.Да се утвърдят типови договори за концесиите за минерални води с цел предотвратяване на едностранни и</p>

ЗВ- По ЗВ могат да се предоставят и други видове концесии за услуга по отношение на отделни части на водоснабдителните системи, като по отношение на тях са поставени и допълнителни изисквания;

4. Неефективен контрол- Налице са различни компетентни органи по чл.19, поради изключението в §133 от ПЗР на ЗИД на ЗВ, специфични технически и други изисквания, което предполага и различно прилагане от различните органи- държавни или местни в зависимост от компетентността на органите и от техния интегритет;

5. Липса на стандарти на услугата, поради липса на законови и подзаконови изисквания към договорите, съобразно спецификата им.

-Има подзаконова уредба, но няма изготвена обща методика за определяне на концесионното плащане нито по ЗК, нито по ЗВ;

-Неизгодни методики за определяне на концесионните плащания.

-Липса на подзаконова регламентация относно методика за изчисляване на сроковете на договорите във водния сектор.

6. Липса на достатъчно прозрачност и отчетност

Има регистър на страницата на МОСВ за предоставянето на концесии на води, изключителна държавна собственост, но не и за останалите минерални води;

7. Липсващи или недостатъчни гаранции или обезпечения при сключването на договорите, липса или недостатъчно съблюдаване на риска, които водят до едностранчиви и пристрастни договори, неизгодни за държавата.

8. Разпокъсаността на правната уредба на концесиите за добив на минерални води; частичната им уредба в ЗК и ЗВ; стриктните условия относно предоставянето на концесии за добив на минерални води;регламентирания

пристрастни условия по договорите.

8.Считаме, че, за да бъде ефективен, Контролът трябва да се осъществява по изпълнение на различните етапи:

- Етап на изпълнение/строителство/ - по спазване на техническите спецификации;

- Етап на експлоатация-контрол на качеството на предоставяната услуга в зависимост от договорените стандарти; оперативен контрол върху разходите, контрол на графици за предоставяне на услугата/разположение/.

- Контрол при счетоводно отчитане на извършените държавни разходи / формиране на държавен дълг при допускане на допълващи плащания от страна на държавата- например за достигане на определени социално поносими нива на услугата/;

- Контрол при прекратяване на договора в т.ч. и в случаите преди изтичане на договорения срок, което може да породи задължения към концесионера по отношение на изградената част от обекта/.

- Независим одит

Във връзка с качеството осъществяване на контрол посочено по-горе, предлагаме:

- Укрепване на административния капацитет на органите, които осъществяват контрол по ЗОП и ЗК.

- В случай, че бъде взето решение контролът по изпълнението на концесионните договори по ЗК, ЗВ, ЗПБ и ЗУЧК и др. специални закони да се осъществява по един ред, предлагаме контролът да се осъществява от подходяща административна структура, която може да бъде по избор:

а/ постоянна административна структура към централен орган на изпълнителната власт;

в/ надзорен орган, назначен по договор от публичния партньор.

б/ променлив експертен състав-определен със заповед от публичния орган за всеки

конкретен договор;

разрешителен режим в ЗВ;

допълнителните условия относно концесионерите, по-дългите срокове за обработка на заявлението и провеждането на процедурата от компетентния орган, по-високите първоначални инвестиции, които са необходими за концесионерите, по-дългия срок – до 35г. на концесията, за разлика от допуснатия при разрешителния режим / до 20г./, прилагането на концесията, като способ за експлоатация на минералните находища, е с по-ограничено приложение от разрешителния режим. Видно от данните за предоставени концесии от Националния концесионен регистър, намалява броя на сключените концесии за добив на минерални води през годините. Това води до извода, че водните концесии не са целесъобразен способ за постигане на положителен ефект и се нуждаят от нова правна регламентация.